Nr 8. Toruń, dnia 28 marca 1925 r. Rok V.

DZIENNIK URZĘDOWY
Województwa Pomorskiego.

Adres Redakcji i Administracji „Dziennika Urzędowego“: Pomorski Urząd Wojewódzki, Toruń.
Prenumerata kwartalna 3 złote. - Cena ogłoszeń: wiersz łamowy 60 gr.

Treść:

OBWIESZCZENIA I KOMUNIKATY.

(37)

Mimo kilkakrotnych komunikatów ostrzegawczych, dotyczących **niesprowadzania** bydła rogat. do Województwa Pomorskiego z Województw wzgl. obszarów, nawiedzonych przez zarazę płucną bydła rogatego, i mimo obowiązującego rozporządzenia weterynaryjno- policyjnego Wojewody Pomorskiego z dnia 4. 10 1923 r. L. dz. II. h. 3873/23. (Dziennik Urzędowy Woj. Pom. Nr 36. z roku 1923) zdarzają się jeszcze wypadki, że hodowcy, rolnicy, robotnicy rolni i t. p. sprowadzają do tutejszego Województwa bydło rogate z obszarów wzgl Województw, zajętych zarazą płucną bydła rogatego, nie stosując się przez to do obowiązującego powyżej podanego rozporządzenia, a zarazem narażając całą cenną hodowlę bydła rogatego Województwa Pomorskiego na niebezpieczeństwo zarażenia tą groźną i niszczycielską zarazą.

Do takich obszarów obecnie bardzo zagrożonych zarazą płucną, należą m. i. Województwo Warszawskie (b. Kongresówka) i Województwo Poznańskie. Apeluję zatem ponownie do ogółu Rolników, aby pod żadnym warunkiem i pozorem z tych zagrożonych obszarów **nie sprowadzali** bydła rogatego do tut. Województwa. Przedewszystkiem należy uważać, żeby przy zakontraktowaniu robotników rolnych (na 1. 4. 1925 r.) pochodzących z b. Kongresówki, być na ostrożności i nie pozwolić wzgl. należy przeszkodzić, aby wskutek przeprowadzki tych ludzi nie przewleczono zarazy płucnej bydła rogatego. Zatem pod żadnym warunkiem nie wolno dopuścić przeprowadzki tych ludzi razem z ich własnem bydłem rogatem, pochodzącem z b. Kongres. wzgl. z Poznańsk. Zaznaczam, że w razie zawleczenia zarazy płucnej wskutek powyższych nieostrożności, zostaną natychmiast wszystkie sztuki bydła rogatego w danej zagrodzie na podstawie § 72 poz. 3 ustawy o chorobach zaraźliwych u zwierząt z dnia 26. 6. 1909 (Dz. Ust. Rz. Niem. str. 519) ubite, bez jakiegokolwiek odszkodowania z funduszów publicznych, bez względu na to, czy bydło to jest własnością folwarku czy też ludzi dominjalnych, a ponadto podda się winnych do surowego ukarania, za niestosowanie się do wydanych rozporządzeń weterynaryjno- policyjnych, dotyczących walki z zarazą płucną.

Do usilnej walki z tą groźną zarazą wzywa się całe społeczeństwo, przeewszystkiem sfery rolnicze. Obrona tutejszej **hodowli bydła rogatego przed zarazą płucną** leży nie tylko w interesie samych właścicieli hodowców, lecz także i w interesie ogólno- państwowym.

Zaznaczam, że dzięki li tylko powyżej podanem ograniczeniom i rozporządzeniu Wojewody Pomorskiego, oraz dzięki bezwzględnie i radykalnie prowadzonej walki z zarazą płucną i ostrożności Państw. Wlaz Weterynaryjnych udało się w Województwie Pomorskiem zarazę płucną bydła rogatego zupełnie zlikwidować i już przez przeszło rok przed ponownem nawiedzeniem tej strasznej zarazy Województwo tutejsze ochronić, mimo, że w najbliższych sąsiednich powiatach Województwa Warszawskiego (b. Kongresówki) zaraza ta wciąż panuje (obecnie w 224 gminach i 533 zagrodach), obejmując coraz to dalsze przestrzenie.

W końcu stwierdzam, że w interesie dobra Państwa i wszystkich rolników, oraz tutejszej cennej hodowli leży, jak najwydatniejsze współdziałanie rolników z władzami rządowemi przy tłumieniu tej groźnej zarazy.

Bez poparcia i zrozumienia doniosłości sprawy przez zainteresowanych rolników, hodowców, wogóle całego społeczeństwa, obrona tutejszego bydłostanu przed zarazą płucną jest utrudniona, a nawet wprost uniemożliwiona.

Toruń, dnia 15. marca 1925 r.

Ziegert
Inspektor weterynaryjny przy Pom. Urzędz. Wojewódzkim.

(38)

STATUT
Spółki drenarskiej Fijewo—Tynwałd w Tynwałdzie powiat Lubawa.

§ 1.

Spółka mianuje się Spółka drenarska Fijewo — Tynwałd. Siedzibą Spółki jest Tynwałd.

§ 2.

Celem spółki jest: osuszanie i nawodnienie gruntów według ogólnego planu miernika rządowego Fischera z Poznania z dnia 23 marca 1918 r. oraz utrzymania urządzeń do tego potrzebnych.

Plan składa się z:

1. Sprawozdania objaśniającego z 5 kartami.
2. Kosztorysu.
3. Spisu gruntów należących do stowarzyszenia z nazwiskami właścicieli.

Uwierzytelniony plan składa się u władzy nadzorczej stowarzyszenia. Przewodniczący Spółki otrzymuje uwie-

rzytelniony odpis planu celem przechowania i uzupełnienia.

§ 6.

Zarząd Spółki składa się z:

a) prezesa, czyli przewodniczącego,

b) 4 ławników, z których jednego się mianuje zastępcą przewodniczącego. Ustanawia się także 3 zastępczych ławników.

Członkowie zarządu sprawują urząd honorowy.

Tytułem odszkodowania za wydatki i zmudę czasu pobiera prezes roczne odszkodowanie, wysokość odszkodowania ustanawia walne zebranie.

§ 17.

Walne zebranie stanowi o:

1. wyborze członków zarządu i ich zastępców,
2. ustanowieniu oszkodowania dla prezesa, technika oraz prowadzącego rachunkowość,
3. wyborze sędziów rozjemczych i ich zastępców,
4. zmianie statutu według art. 176 ust. 1, 2, 3 ustawy wodnej,
5. ustanowiniu budżetu oraz stwirdzeniu i przyjęciu rahunkowości,
6. rozwiązaniu Spółki.

§ 18.

Pierwsze celem ustanowienia zarządu potrzebne walne zebranie zwołuje władza nadzorcza, sporządza w tym celu tymczasową listę głosujących według stosunku obszarów wykazanych w rejestrze gruntowym Spółki, a zaokrąglonych do pełnej liczby hektarów.

Następne walne zebranie zwołuje zarząd w okolicznościach przewidzianych niniejszym statutem z art. 161 ustawy wodnej.

Zapozwanie członków ogłasza się z podaniem przedmiotu obrad.

1. W gazecie obranej do zamieszczenia publicznych zawiadomień Spółki.
2. W gminach leżących całkowicie lub częściowo w obrębie Spółki i to w sposób tamże przyjęty.

Obrady naznaczyć trzeba nie prędzej jak w dwa tygodnie po ogłoszeniu zapozwu.

Uchwały walnego zebrania są ważne bez względu na ilość obecnych członków.

§ 25.

Spółka umieszcza ogłoszenia pod swojem nazwiskiem z podpisem prezesa.

Publiczne ogłoszenia umieszcza Spółka w Orędowniku powiatu lubawskiego o ile statut nie opiewa, żeby ogłaszać tylko według zwyczaju danej miejscowości.

Niniejszem poświadcza się, że statut uchwalony został na zebraniu konstytucyjnem w dniu 26. lutego 1925 r.

Nowemiasto, dnia 2. marca 1925 r.

Starosta:

(—) Jaworski.

Niniejszy statut zatwierdzam na zasadzie Art. 222 Ustawy wodnej z dnia 19. 9. 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102/22)

Toruń, dnia 27. marca 1925 r.

Wojewoda:

w z. **Ewert-Krzemieniewski.**

---

(39)

STATUT

Miejskiej Kasy Oszczędności w Chojnicach.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

Firma, siedziba i cel instytucji.

Założona dla miasta Chojnic kasa oszczędności nosi nazwę „Miejska Kasa Oszczędności“ w Chojnicach, posługuje się pieczęcią powyższej treści i ma siedzibę w Chojnicach. Celem kasy jest przyjmowanie na oprocentowanie oszczędności i udzielanie oprocentowanych pożyczek.

§ 2.

Stosunek do miasta Chojnic.

Kasa oszczędności jest instytucją publiczną miasta Chojnice. Za jakiekolwiek niedobory odpowiada kasa oszczędności własnym majątkiem, a o ile majątek ten nie pokryje strat, miasto Chojnice swoim majątkiem kameralnym i swoimi dochodami.

§ 3.

Zarząd.

Zarząd Miejski Kasy Oszczędności składa się z pięciu członków, z których przewodniczący i jego zastępca są członkami Magistratu, trzech zaś dalszych wybiera Rada Miejska z grona radnych, wzgl. obywateli miasta, mających czynne prawo wyborcze. Członków zarządu wybiera się na przeciąg 3 lat.

§ 4.

Stanowisko i uprawnienia zarządu.

Zarząd ma charakter władzy publicznej, zastępuje kasę wobec sądu i innych instytucyj i jest uprawniony do ustanawiania zastępców do przeprowadzenia pewnych, specjalnie określonych czynności w imieniu kasy.

§ 5.

Zebrania.

Zarząd odbywa co miesiąc posiedzenia zwyczajne, które zwołuje przewodniczący.

Przewodniczący zobowiązany jest zwołać w ciągu tygodnia posiedzenie nadzwyczajne, jeżeli tego żądają dwaj członkowie zarządu.

Do powzięcia ważnych uchwał niezbędną jest obecność przewodniczącego i dwóch członków. Uchwały zarządu zapadają większością głosów. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Protokół posiedzeń prowadzi kasjer lub kontrolor, do tego powołany.

Sprawy bieżące mogą być załatwiane także pisemnie (obiegowo), o ile nie zaprotestuje przeciw temu żaden członek.

§ 6.

Obowiązek zarządu.

Zarząd załatwia według postanowień niniejszego statutu wszystkie sprawy kasy oszczędności, prócz spraw zastrzeżonych przepisami niniejszego statutu urzędnikom kasy.

Aministrację wewnętrzną ureguluje uchwalić się mająca instrukcja biurowa, której treść nie może sprzeciwiać się postanowieniom niniejszego statutu.

§ 7.

Szczególne uprawnienia zarządu.

Jeżeli zachodzi chwilowy brak gotówki i rozchodzi się o zaciągnięcie zobowiązań sposobem zaliczkowym lub pożyczkowym, zarząd jest uprawniony zarządzić w razie konieczności zastawiania papierów wartościowych kasy, i jest zobowiązany pilnie baczyć na punktualną spłatę długu. Zastawienie lub sprzedaż papierów wartościowych funduszu rezerwowego jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli chodzi o zobowiązanie tegoż funduszu.

§ 8.

Dokumenty.

Wszystkie akta i dokumenty, któremi Miejska Kasa Oszczędności wobec osób trzecich zaciąga zobowiązania, muszą być podpisane przez przewodniczącego i dwóch członków zarządu i zaopatrzone pieczęcią kasy.

§ 9.

Kontrola Kasy.

Kasa Oszczędności winna być przez Komisję rewizyjną wybraną dla wszystkich kas miejskich, rewidowana regularnie raz w miesiącu i najmniej raz w roku niespodzianie (bez zapowiedzenia), po przywołaniu zarządu.

§ 10.

Urzędnicy.

Kasjer, a w razie przeszkody jego zastępca, jest kierownikiem kasy. Jako taki wykonuje nadzór nad personałem kasy, winien udzielać wskazówek co do prowadzenia księgowości i rachunkowości i starać się o należytą działalność kasy.

Urzędnicy kasowi muszą wykonywać zarządzenia kasjera lub jego zastępcy aż do czasu ewentualnego zniesienia tychże przez zarząd lub przewodniczącego.

Bez zewolenia kasjera nie mogą być przyjmowane żadne wpływy. Czynności kasowe, księgowość i rachunkowość, załatwiają kasjer, kontroler i pomocnicy kasowi, według zasad niniejszego statutu i obowiązującej instrukcji biurowej. Wszystkie pokwitowania, włącznie przesyłek pocztowych, podpisują wspólnie kasjer i kontroler względnie ich zastępcy. Urzędnicy kasowi są urzędnikami miejskimi. Sprawy mianowania tych urzędników, ich pobory, prawo do emerytury, zaopatrzenie wdów i sierot, reguluje się według istniejących przepisów dla urzędników miejskich. Urzędników opłaca się z funduszów kasy oszczędności.

Wyznaczenie zastępców urzędników urlopowanych i przyjmowanie sił pomocniczych, należy do kompetencji przewodniczącego zarządu.

§ 11.

Tajemnica urzędowa.

Członkowie Zarządu i urzędnicy kasowi winni zachować tajemnicę urzędową, zarówno co do spraw kasowych, jak i dłużników i wierzycieli.

§ 12.

Prowadzenie rachunkowości

Rok rachunkowy obejmuje okres czasu od 1. stycznia do 31. grudnia. Najpóźniej w czwartym miesiącu po upływie roku rachunkow. winien kasjer przedłożyć rachunek roczny, funduszu rezerwowego, inwentarza i bilans zarządowi, który przeprowadza rachunkową i rzeczową kontrolę. Zbadane i sprawdzone rachunki zaopatruje zarząd uwagami i przedkłada je Magistratowi, który następnie wyjednywa od Rady Miejskiej absolutorjum. Po udzieleniu absolutorjum przedkłada się rachunki z załącznikami Wojewodzie do zatwierdzenia. Zatwierdzony bilans będzie publicznie ogłoszony. Magistrat przechowuje zatwierdzony bilans wraz z załącznikami.

Papiery wartościowe podaje się w bilansie i w rachunku funduszu rezerwowego według kursu z dnia ostatniego roku rachunkowego, o ile zaś kurs przewyższa cenę kupna, wedle tej ceny. Powstałą z różnicy nadwyżkę dopisuje się do funduszu rezerwowego. Straty ewentualne kursowe mogą być pominięte przy układaniu rachunku zysków i strat i odpisane od funduszu rezerwowego, o ile tenże wynosi conajmniej 5% wkładów.

III. Tok urzędowania.

§ 13.

Wkładki.

Kasa Oszczędności przyjmuje wkładki, począwszy od 1 złotego. Za zezwoleniem Magistratu może zarząd urządzać w granicach miasta punkty wpłat, wydać do ich nadzoru potrzebne zarządzenia, i regulować tok urzędowania. Magistrat powierzy kierownictwo punktów wpłat na podstawie prywatnej umowy osobom, wykonującym funkcje te honorowo lub też płatnie. Kierownicy punktów wpłat są uprawnieni do:

1. przyjmowania i wypowiadania wkładek oszczędności,
2. przyjmowania książeczek wkładowych wkładek, celem dopisania narosłego procentu lub wpłaconych wkładek,
3. stawiania wniosków dla przyznania pożyczek hipotecznych, wekslowych i za skryptem dłużnym.

Na wpłacone kwoty i przedłożone przez kierowników książeczki wkładowe, wystawia kasa kwity tymczasowe. Kasa wydaje kierownikowi punktu w ciągu czterech tygodni, za zwrotem tymczasowych poświadczeń załatwione książeczki wkładowe. Po upływie powyższego terminu traci tymczasowe poświadczenie względem kasy swoją moc dowodową, a właściciel tegoż ma jedynie regres do kierownika punktu wpłat.

§ 14.

Wpłaty i wypłaty.

Wpłaty i wypłaty dokonuje się zasadniczo tylko w biurze kasy podczas publicznie ogłoszonych godzin urzędowych, o ile nie istnieją osobne punkty wpłat.

§ 15.

Każdy, po raz pierwszy składający oszczędności, otrzymuje na jego nazwisko wystawioną książeczkę wkładową, zaopatrzoną na pierwszej stronicy w podpisy przewodniczącego i kasjera, pieczęć kasy i numer konta księgi wkładów.

W każdej książeczce wkładowej winny znajdować się wydrukowany niniejszy statut i tabela procentowa. Przyjmujący książeczkę poddaje się przez to postanowiniom statutu, i zrzeka się z góry wszelkich przeciw niemu zarzutów.

W książeczkach wkładowych, przedłożonych po upływie roku rachunkowego, wpisuje się narosłe procenta.

§ 16.

Oprocentowanie.

Wysokość oprocentowania wkładów określa za zgodą Magistratu zarząd. Ustalenie procntu ponad 15 od sta wymaga zezwolenia Wojewody. Wysokość stopy procentowej należy publicznie ogłosić. Oprocentowanie rozpoczyna się z dniem następującym po dniu wpłaty i kończy się z dniem poprzedzającym dzień wypłaty. Wypłata procentów odbywa się w czasie od 7. do 15. stycznia każdego roku, niepodjęte zaś dopisuje się do kapitału i oprocentowuje się od następngo roku rachunkowego. Ułamki groszów nie będą oprocentowane. Po upływie lat 30, od ostatniego przedłożenia książeczki wkładowej, ustaje dalsze oprocentowanie kapitału; po dalszych 10 latach przekazuje się kapitał po uprzedniem ogłoszeniu w Monitorze Polskim i Dzienniku Pomorskim miastu Chojnice na cele dobroczynne i humanitarne. Koszta ogłoszenia pokrywa się z kapitału

§ 17.

Zwroty.

O ile stan kasy na to zezwala, uskuteczni się natychmiast wypłatę żądanych wkładek. Kasa jest zobowiązana kwoty do wysokości 200 zł. wypłacać bez zwłoki. Terminy wypowiedzenia, o ile nie umówiono inaczej, są następujące:

a) od 200 zł do 500 zł 14 dni,
b) ponad 500 zł do 1000 zł jeden miesiąc,
c) ponad 1000 zł do 5000 zł trzy miesiące,
d) ponad 5000 zł sześć miesięcy.

Nowe wypowiedzenia przyjmuje się dopiero po upływie wyżej podanych terminów. Terminy wypowiedzenia mogą być przez zarząd skrócone lub zniesione. Kasa może wypowiedzenie uznać za niebyłe, o ile wypowiadający nie podniesie kwoty najpóźniej w dniu 3 po płatności. Zarząd jest uprawniony, w razie niepodjęcia wypowiedzianych pieniędzy, zastanowić na bieżący miesiąc oprocentowanie. Kasie przysługuje prawo wypowiedzenia złożonego kapitału z terminem trzech miesięcy. Wypowiedzenia dokonuje się pisemnie, a o ile pobyt składającego nie jest znany przez publiczne dwukrotne ogłosznie (§ 35).

Wypowiedziane przez Kasę, a niepodjęte w dniu płatności kapitały nie będą dalej oprocentowane. Kapitały i procenty wypłaca się tylko za przedłożeniem książeczki wkładowej, cały zaś kapitał za zwrotem tejże książeczki; w ostatnim wypadku kwituje odbiorca z odioru kwoty.

§ 18.

Uprawnienie do podejmowania pieniędzy.

Kasa Oszczędności jest uprawniona, ale nie zobowiązana przed wypłatą części, lub całego kapitału, lub też procentu, stwierdzić legalność posiadania książeczki oszczędności

w razie zakwestjonowania wypłaty przez osobę trzecią, wstrzymuje kasa wypłatę aż do stwierdz. legalności. Zakwestjonowanie, skoro nie będzie ppwtórzone, lub odnośne konto aresztem obłożone traci po 4 tygodniach swoją ważność. Złożone kapitały sierocińskie, w myśl § 1809 kod. cyw. wypłaca się tylko na podstawie zezwolenia sądu opiekuńczego; w nagłówku pierwszej stronicy książeczki oszczędności i na odnośnem koncie umieszcza się słowa „kapitał sierociński".

§ 19.

Zastrzeżenie wypłaty.

Posiedzisiel książeczki oszczędności może zastrzec co do wypłaty pewien określony termin lub pewne zdarzenie. Takie zastrzeżenie wpisuje kasa oszczędności na koncie, które ma ten skutek, że wypłata następuje tylko zgodnie z zastrzeżeniem, które może odnosić się do kapitału i ewentualnie do narosłych procentów. W braku bliższych postanowień zastrzeżenie obejmuje tylko kapitał. Wcześniejsze zniesienie zastrzeżenia jest wyjątkowo dopuszczalne za zgodą zarządu.

§ 20.

Przeniesienie wkładów.

Na polecenie ustne lub pisemne klijentów, wykonuje kasa oszczędności przekazy gotówkowe, jak również ściągania oraz przeniesienia wkładek do innych kas. W wypadkach tych należy złożyć książeczkę oszczędności w kasie, która wydaje pokwitowanie, za którego zwrotem otrzymuje strona od nowej kasy książeczkę oszczędności z rachunkiem. Przyjęte przez kasę zastrzeżenia, lub zakwestjonowanie wypłaty przez osobę trzecią, podaje kasa do wiadomości tej kasie, której kapitał przekazano, celem zanotowania w książeczce oszczędności i na koncie. Przekazanie sądownie zajętych kapitałów jest wykluczone.

Przekazy lub przeniesienia wykonuje kasa dopiero po upływie terminu wypowiedzenia, ustalonego przez stronę przy wpłacie, według postanowień statutu. Termin wypowiedzenia liczy się w danym wypadku od dnia wpływu polecenia. Polecający przeniesienie wkładek do innej kasy, podaje się postanowieniom statutu tejże kasy. W razie przeniesienia wkładek do innej kasy, nie przerywa się oprocentowanie, które kończy się w dotychczasowej kasie z dniem przekazu, a rozpoczyna się w nowej z tym samym terminem.

Koszta przekazu incl. nowej książeczki oszczędności ponosi kasa, której kwotę przekazano.

§ 21.

Postępowanie w razie zgubienia książeczki oszczędności.

Jeżeli książeczka oszczędności uległa zupełnemu zniszczeniu, lub zginęła, należy o tem natychmiast donieść zarządowi, który bez badania, czy donoszący jest prawnym posiedzicielem książeczki, poleca zanotowanie tego na odnośnem koncie.

Kasa prowadzi dla takich doniesień osobną książkę.

W wypadku, gdy donoszący przekona zarząd w zupełnie wiarogodny sposób o zniszczeniu książeczki, otrzyma on po upływie 3 miesięcy od dnia doniesienia wystawioną na podstawie ksiąg nową książeczkę, do której przeniesiono z zagubionej pozostały remanent. Stare konto zamyka się po zanotowaniu odpowiedniej uwagi.

We wszystkich innych wypadkach, zgubiona książeczka musi być sądownie amortyzowana i uznana za nieważną. W nagłówku pierwszej stronicy nowej książeczki podaje się „Duplikat w miejsce zagubionego oryginału.;

§ 22.

Domowe puszki (skarbonki) oszczędności.

W celu pobudzenia ludzi niezamożnych do oszczędności, kasa wypożycza na żądanie domowe puszki oszczędności, których klucze znajdują się w kasie. Puszki będą otwierane tylko w kasie w obecności posiadającego puszkę, lub osoby przezeń wydelegowanej.

Stwierdzone przy otwieraniu puszki kwoty, zapisuje się na książeczkę oszczędności i oprocentowuje się według ogólnych przepisów, dotyczących wkładek oszczędności.

Za wypożyczenie puszki pobiera kasa kaucję ustaloną przez zarząd, którą to kwotę również zapisuje na konto składającego i oprocentowuje. Przy odbiorze całkowitego kapitału zwraca składający puszkę, i o ile puszka jest w dobrym stanie, otrzymuje złożoną kaucję.

Jeżeli składający oszczędności puszkę zgubi, zniszczy w sposób uniemożliwiający jej użycie do oszczędności, wzgl. też w przeciągu pięciu lat nie wpłaci żadnych kwot na odnośne konto, jest kasa uprawnioną złożoną kaucję z konta odpisać i zaprzychodować jako zwrot wartości puszki.

§ 23.

Lokowanie wkładek oszczędności.

Kapitały kasy oszczędności będą lokowane:

a) w hipotekach (§ 24),
b) w pożyczkach na zastaw papierów wartościowych (§ 25),
c) w pożyczkach na skrypty dłużne i weksle (§ 26),
d) w pożyczkach udzielonych gminom i korporacjom (§ 27),
e) w pożyczkach udzielonych stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym (§ 28),
f) w oprocentowanych papierach wartościowych (§ 29),
g) w czasowych pożyczkach w rachunku bieżąc. (§ 30).

§ 24.

Pożyczki na hipoteki.

Kasa oszczędności wypożycza na realności kwoty, zabezpieczone hipotekami, do wysokości 30-krotnej czystego dochodu podatku gruntowego, lub $12^1/_2$ krotnej podatku użytkowo- budynkowego, wzgl. do wysokości $^2/_3$ względnie $^2/_3$ wartości szacunkowej realności. Pożyczek tych udziela się zasadniczo dopiero po uprzedniem oszacowaniu realności przez dwóch rzeczoznawców. Koszty oszacowania ponosi ubiegający się o pożyczkę.

Podatku użytkowo- budynkowego od budynków fabrycznych i przemysłowych nie uwzględnia się. Na realności miejskiej mogą być udzielane pożyczki do wysokości $^2/_3$, na realności zaś innego rodzaju do $^1/_2$ wartości szacunkowej. Na hipoteki, zagwarantowane wartością tylko budynków, wypożycza kasa kwoty, jeżeli takowe są zaasekurowane od ognia w publicznem towarzystwie ubezpieczeń, i najwyżej do wysokości zaasekurowanej kwoty. Wnioskodawca winien w tym wypadku przy wniosku o pożyczkę dołączyć polisę ubezpieczeniową, a w wypadku otrzymania pożyczki, corocznie przedkładać pokwitowanie z uiszczonej składki ubezpieczeniowej.

Pożyczki hipoteczne nie mogą przekraczać 60% wkładek, i mogą być udzielane na realności, leżące w okręgu związku gwarancyjnego, lub w najbliższem jego sąsiedztwie. Przy udzielaniu pożyczek amortyzacyjnych, amortyzację omawia się z góry, a musi ona wynosić rocznie conajmniej $^1/_2$% wypożyczonego kapitału. Termin płatności procentów i rat amortyzacyjnych, jak i wypowiedzenia pożyczki, należy również z góry omówić. W razie sprzedaży realności, nowonabywca jest zobowiązany w ciągu dwóch tygodni, licząc od dnia otrzymania przewłaszczenia, złożyć oświadczenie przejęcia długu z wszystkiemi dodatkowemi zobowiązaniami, w przeciwnym bowiem razie przysługuje kasie prawo natychmiastowego wypowiedzenia wierzytelności, bez względu na omówiony termin wypowiedzenia.

W wypadkach braku gotówki, należy wypowiedzieć w pierwszej linji pożyczki hipoteczne, nieamortyzacyjne, wnioski o przyznanie pożyczek hipotecznych spłacalnych ratami, zarząd uwzględnia w pierwszej linji.

Zezwala się dłużnikom spłacone raty amortyzacyjne, o ile przekraczają dziesiątą część pożyczki, polecić skreślić w księdze wieczystej (Grundbuch), jednakowoż z tem za-

strzeżeniem, że pozostałość zatrzymuje prawo pierwszeństwa.

§ 25.

Pożyczki na zastaw papierów wartościowych.

Pożyczki mogą być udzielane na zastaw i po złożeniu papierów wartościowych z bezpieczeństwem pupilarnem, listów na długi hipoteczne odpowiadających wymogom § 24 niniejszego statutu, lub też książeczek oszczędności na złożone kapitały w jakichkolwiek kasach oszczędności, mających bezpieczeństwo pupilarne.

Pożyczki udziela się na zastaw listów na długi hipoteczne do wysokości $^{8}/_{10}$ wartości hipoteki, na papiery zaś wartościowe do wysokości $^{3}/_{4}$ wartości kursowej, jednakże nie wyżej wartości nominalnej. Przy zniszcze kursu, winien dłużnik na żądanie kasy wzmocnić zastaw w przeciągu trzech dni, w przeciwnym razie pożyczka staje się natychmiast płatną i kasa jest uprawnioną sprzedać zastaw. Na wzmocnienie zastawu kasa przyjmuje również listy na długi hipoteczne, posiadające przepisane bezpieczeństwo, a zapisane na gruntach, leżących poza okręgiem związku gwarancyjnego. W danym wypadku pożyczka nie może przekraczać $^{6}/_{10}$ wartości hipoteki.

§ 26.

Pożyczki na skrypty dłużne i weksle.

Na skrypty dłużne udziela kasa kredytów, jeżeli prócz pożyczającego skrypt podpisze conajmniej dwóch ręczycieli, zamieszkałych w mieście Chojnicach, lub w powiecie chojnickim z równą dla wszystkich podpisujących i solidarną odpowiedzialnością, także co do płacenia procentów i jakichkolwiek bądź kosztów, przy zrzeczeniu się prawnego dobrodziejstwa skargi pierwszeństwa, przeciw właściwemu dłużnikowi. W skrypcie dłużnym należy w każdym razie zastrzec wypowiedzenie, trwające od $1^{1}/_{2}$ do 3 miesięcy, jak również podać terminy i wysokość spłacalnych rat.

Udziela się również pożyczek na weksle. Weksel musi podpisać dłużnik i dwaj poręczyciele, uznani przez zarząd za odpowiednich i pewnych. Weksle winny być indosowane na kasę i płatne w lokalu kasy. W zasadzie weksle powinny być wystawione na przeciąg trzech miesięcy. Prolongatę weksli uzależnia się od wysokości, uiszczonej spłaty, dyrekcja kasy jest zobowiązana zaprotestować weksle płatne a nie wykupione we właściwym terminie.

Dyskontowane weksle kasa oszczędności może redyskontować w Banku Polskim i innych bankach.

Bez wyraźnego w każdym wypadku zezwolenie Wojewody nie wolno udzielać członkom zarządu i urzędnikom kasy jakichkolwiekbądź pożyczek, ani przyjmować ich na poręczycieli.

Z tytułu paragrafu niniejszego udzielane pożyczki nie mogą przekraczać $^{1}/_{4}$ stanu wkładek.

§ 27.

Pożyczki udzielane gminom i korporacjom.

Powiatom, gminom i innym wypłacalnym, wyposażonym w prawa korporacji, związkom komunalnym, oraz gminom wyznaniowym Państwa Polskiego, spółkom wodnym, meljaracyjnym i rolnym, posiadającym prawa korporacji, można udzielać pożyczek na zobowiązania dłużne, wystawione w przepisanej formie. Do zobowiązania takiego musi być dołączone zezwolenie władzy nadzorczej w oryginale. Dla tych pożyczek ustala się plany amortyzacyjne. Łączna suma podanych pożyczek nie może przekraczać 25% stanu wkładek. Nadto może korzystać własny związek gwarancyjny z pożyczek do wysokości dalszych 25% stanu wkładek.

§ 28.

Pożyczki dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Pożyczki bez specjalnego zabezpieczenia mogą być udzielane stowarzyszeniom z nieograniczoną poręką, lub z obowiązkiem dopłaty, do wysokości 10% całego majątku wszystkich do odnośnego towarzystwa należących członków, stowarzyszeniom zaś z ograniczoną poręką, do wysokości 75% sumy, poręczonej przez stowarzyszonych, i to pod warunkiem:

1) że zarząd stowarzyszenia zarobkowego ma siedzibę w okręgu związku gwarancyjnego, lub najbliższem jego sąsiedztwie, należy do związku stowarzyszeń zarobkowych i podlega jego rewizji,

2) że zarząd stowarzyszenia zobowiąże się corocznie przedłożyć bilans ze sprawozdaniem, wykaz do towarzystwa należących członków, oraz wynik przez związek przeprowadzonej rewizji,

3) że pożyczka będzie umorzona według planu amortyzacyjnego,

4) że kasa ma prawo każdej chwili wypowiedzieć pożyczkę, która wówczas musi być spłacona najdalej w ciągu 6 miesięcy. Zarząd kasy winien najmniej przez 3 lata badać bliżej położenie gospodarcze danego towarzystwa.

Stowarzyszeniom kredytowym nie mogą być udzielane żadne pożyczki. Ogólna kwota udzielonych pożyczek nie może przekraczać 10% stanu wkładek.

§ 29.

Papiery wartościowe.

Kapitały kasy i funduszu rezerwowego powinny być lokowane w zupełnie pewnych pupilarnych papierach wartościowych i to: 15% stanu wkładek, jeżeli suma tychże nie przekracza 5 000 000 zł.

20% stanu wkładek, jeżeli suma tychże nie przekracza 10 000 000 zł.

25% stanu wkładek, jeżeli suma tychże przekroczyła 10 000 000 zł.

Obligacje papierów wartościowych należy przechowywać oddzielnie od kuponów i talonów w pewnych od ognia i kradzieży schowkach. Papiery wartościowe mogą być oddane również w przechowanie instytucjom, upoważnionym do tego przez Ministerstwo.

§ 30.

Czasowa lokata zapasów kasowych.

Kasa oszczędności może lokować czasowo zbyteczne kapitały w Banku Polskim, jak również w kasach mających bezpieczeństwo pupilarne.

V. Czysty zysk utrzymania funduszu rezerwowego i użytkowego.

§ 31.

Czysty zysk, pozostający przy końcu roku, tworzy dwa fundsze, mianowicie:

1) fundusz rezerwowy, dla zabezpieczenia wkładek oszczędności,

2) fundusz użytkowy na cele społeczne w interesie miasta Chojnice.

Fundusz rezerwowy musi być ulokowany w papierach wartościowych (§ 29).

Podział czystego zysku określa zarząd kasy, który może przeznaczyć kwotę na cele społeczne związku gwarancyjnego, o ile majątek kasy ulokowany w papierach pupilarnych nie przekracza 25%, a nie jest niższy niż 20% i to.

a) $^{1}/_{3}$ czystego zysku, jeżeli fundusz rezerwowy stanowi 2—5% stanu wkładek,

b) $^{1}/_{2}$ czystego zysku, jeżeli fundusz rezerwowy stanowi 5—8% stanu wkładek,

c) cały czysty zysk, jeżeli fundusz rezerwowy stanowi 8% i więcej.

VI. Obrót czekowy.

§ 32.

Kasa może zaprowadzić obrót czekowy i dla depozytów i w koncie bieżącym, według obowiązujących ustaw i rozporządzeń. Związek gwarancyjny jest według § 2. niniejszego statutu również odpowiedzialny za wszystkie zobowiązania wynikłe z obrotu czekowego.

§ 33.

Wynajem schówków.

Kasa Oszczędności wynajmuje znajdujące się w skarbcu schówki, w tym celu zbudowane, gminom, korporacjom i mieszkańcom miasta i powiatu Chojnice za opłatą roczną ustaloną z góry na cały rok. Kasa nie odpowiada za straty wynikłe z zniszczenia przechowanych rzeczy przez ogień i kradzież, lecz zobowiązuje się tylko strzec ich w sposób strzeżenia własnych walorów.

VII. Postanowienia końcowe.

§ 34.

Wszystkie ogłoszenia publikuje kasa jednorazowo w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i Dzienniku Pomorskim.

§ 35.

Zmiany niniejszego statutu uchwalają korporacje miejskie za zatwierdzeniem Wojewody. Zmiany te otrzymują prawomocność po dwukrotnem, z przerwą z 14 dniową, ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i Dzienniku Pomorskim.

Uchwalone zmiany obowiązują wkładających oszczędności, jeśli w ciągu 3 miesięcy od dnia obowiązania tych zmian nie wycofają swych wkładek.

§ 36.

Rozwiązanie kasy oszczędności.

Rozwiązanie kasy oszczędności następuje na podstawie uchwał korporacji miejskich i po zatwierdzeniu Wojewody, z obowiązkiem opublikowania odnośnych uchwał i równoczesnem wypowiedzeniem złożonych w kasie funduszów z najbliższym terminem sześciomiesięcznym, licząc od dnia pierwszego ogłoszenia.

Fundusze niepodjęte w oznaczonym terminie zdeponuje kasa sądownie na odpowiedzialność i koszta interesowanych.

Majątek kasy oszczędności, pozostały po rozwiązaniu kasy, zużywa się w myśl § 31. statutu, mianowicie na cele społeczne miasta.

§ 37.

Niniejszy statut wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z tym dniem tracą moc obowiązującą dotychczasowy statut i uzupełnienia.

Chojnice, dnia 1 września 1924 r.

Magistrat.

(—) Dr. Sobierajczyk. (—) Ulandowski.

Rada Miejska.

(—) Kopicki. (—) Schmelter. (—) A. Kaźmierski.

(—) Gustaw Nath. (—) Antoni Lisewski.

(pieczęć)

Wojewoda Pomorski Toruń, dn. 27 października 1924 r.
L. dz. IV. 6126/24

Na zasadzie § 52 ustawy o właściwości władz z dn. 1. 8. 1883 r. (zbiór ustaw pruskich str. 237) art. 8. ustawy z dnia 1. 8. 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu byłej dzielnicy pruskiej (Dz. Pr. P. P. nr. 64) i dekretu Ministra byłej dzielnicy pruskiej z dnia 17. 1. 1920 r. o przejęciu ziem przyznanych Polsce traktatem wersalskim (Dz Urz. Min. b dz pr. nr. 3) zatwierdzam powyższy statut Miejskiej Kasy Oszczędności w Chojnicach z niżej podanemi zmianami z zastrzeżeniem uchwalenia ich przez korporacje miejskie 1—8 pp.

Za Wojewodę
(—) podpis

Magistrat Chojnice, dnia 2. lutego 1925 r.
L. dz. IX. 114/25

Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 27. listopada 1924 r. zostały przyjęte zmiany w statucie po myśli dekretu pana Wojewody Pomorskiego z dnia 27. października 1924 r. L. dz. IV. 6126/24.

Dr Sobierajczyk, burmistrz.

Czcionkami Drukarni Robotniczej W. Pawlak i S-ka w Toruniu.